REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune
Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena la M. Dukes Nachf., Aug. Augenfeld & Emeric Lessner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. în Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 245. Braşov, Miercuri 5 (18) Noemvrie. 1908.

Din comunicatele clubului naţionalist.

In zilele din urmă, de când s'a redeschis camera ungară, clubul naţionalist dietal a publicat deja câteva comunicate. Intr'unul se zicea că deputaţii naţionalişti într'o şedinţă, dela care au lipsit ca de obiceiu numai Sârbii radicali, au hotărât să continue lupta în contra votului plural şi pentru votul universal, egal şi secret şi au enunţat că în scopul arătat „sunt gata a lupta alături de ori-ce partid aderent al ideilor democratice".

Enunţarea aceasta mai din urmă, se înţelegea de sine, căci ce-au făcut până acum deputaţii naţionalişti alta decât să lupte cu deosebire în cestiunea votului universal paralel cu toţi aderenţii ideilor democratice. Concedem că cuvântul „alături" înseamnă ceva mai mult decât „paralel". A merge alături cu cineva înseamnă a merge mână 'n mână cu el adecă a purta o luptă comună, pe când a merge paralel cu cineva la o luptă înseamnă mai mult, că urmăreşti acelaş scop cu el mergând însă de sine stătător pe calea ta.

Distincţiunea aceasta am făcut'o mai mult spre a arăta, că după părerea noastră accentuarea din comunicatul amintit de a lupta alăturea cu ori-ce partid aderent al ideilor democratice, avea să fie un aviz pregătitor pentru ceea-ce s'a petrecut de pildă zilele acestea în Arad, unde socialiştii au invitat pe deputaţii naţionalişti locali la meetingul lor şi vice-versa deputaţii naţionalişti au invitat pe socialişti la meetingul Românilor pentru a se manifesta astfel şi unii şi alţii, că acum nu mai poartă lupta pentru votul universal paralel, ci alături, în mai strâns contact decât până acuma. Dar poate că s'a băgat acea observare în comunicat şi pentru a lua poziţie faţă cu eventualitatea unei comune înţelegeri şi procederi a tuturor partidelor zise democratice. Despre o astfel de concentrare însă nu se mai vorbeşte deocamdată nimic.

Al doilea comunicat al clubului dietal vorbeşte de şedinţa de Joi a clubului, în care presidentul lui a raportat despre adunările ce s'au ţinut în timpul din urmă pentru votul universal. Nu se spune însă apriat dacă s'a raportat numai despre adunările româneşti sau şi despre cele slovace. In partea a doua a comunicatului se vorbeşte însă numai despre manifestaţii impozante ale conştiinţii poporului român.

Este o notă caracteristică a acestor comunicate, prea puţin explicite şi lămuritoare, că odată confundă toate naţionalităţile, altădată scoate în relief numai câte una şi iarăşi altădată vorbeşte de deputaţii naţionalişti, aşa în cât nu ştii e vorba numai de cei români, ori de toţi?

Al treilea comunicat cuprinde scrisoarea cunoscută a presidentului clubului naţionalist către presidiul partidului independist, în care îi arată acestuia motivele de ce clubul nu poate primi invitarea de a nomina şi el un membru pentru comisiunea parlamentară de 31, ce avea a se alege de cameră pentru studiarea proiectului de reformă electorală. In această scrisoare e remarcabilă mai ales accentuarea motivului, după care clubul naţionalist refuză a fi representat în comisiunea de 31, „fiindcă proiectul prezentat în principiile sale fundamentale e lipsit cu totul de acele calităţi, cari ar aspira la desvoltarea democratică a ţării precum şi validitarea egală a popoarelor cari constituesc ţara".

Motivul acesta vine întru câtva în coliziune cu comunicatul dintâin, fiindcă invoalvă în sine un refuz nu numai de a lua parte la desbaterile proiectului în comisiune, ci şi un refuz de a lua parte în genere la desbaterea lui şi în plenul camerii. — Aceasta este după părerea noastră consecinţa logică a accentuării motivului de mai sus drept „o împrejurare cardinală", ce împedecă pe naţionalişti a lua parte la desbaterea proiectului lui Andrassy. Se împotriveşte deci cu declararea de mai sus cá deputaţii naţionalişti vor continua lupta parlamentară contra votului plural.

Am ţinut să marcăm aici câteva momente caracteristice ale comunicatelor din cestiune, fiindcă le credem necesare pentru lămurirea situaţiei, faţă cu care se află de prezent clubul naţionalist.

Şi-a găsit sacul petecul. Se ştie că în comisiunea de 31 aleasă de camera ungară pentru a studia proiectul de reformă electorală a lui Andrassy, clubul naţionalist a refuzat din motivele cunoscute a lua parte printr'un membru trimis din sânul său, după cum l'a fost invitat vicepreşedintele partidului independist. Drept contrademonstraţiune partidul constituţional a lui Andrassy a candidat din partea sa pe membrul său, deputatul Burdia. Acesta a şi fost ales în comisiune din partea camerei. La aşa proiect ca a lui Andrassy aşa om trebue. Şi-a găsit sacul petecul.

Pressa englezăşi Bülow. Pressa engleză consideră situaţia prinţului Bülow ca imposibilă. Ceea-ce este interesant e că mai multe ziare au luat o atitudine hotărâtă în contra cancelarului german, luând apărarea împăratului Wilhelm. Intr'un articol, probabil inspirat, »Daily Telegraph« susţine că numai prinţul Bülow este responsabil de nelinişte, care domneşte acum în Germania. El ar trebui să înţeleagă situaţia ce şi-a creat şi să se retragă din postul său. Numai astfel se poate restabili liniştea. Dela căderea lui Caprivi politica externă a Germaniei a avut soarta de a fi cât se poate de fals şi de rău comentată. Pe la anul 1876 se vorbea de anumite pretenţii ale Rusiei faţă de Anglia, de anumite pretenţii ale Angliei faţă de Rusia. Adevărat a fost însă că Germania a profitat de neînţelegerea dintre aceste state. Politica Germaniei s'a văzut mai bine cu ocazia conferenţei dela Algesiras. Mai interesante sunt observaţiunile lui »Daily Graphic« care par'că ar vrea să afirme că împăratul Wihelm nu mai are nici o încredere în Bülow. Numitul ziar scrie: Lipsa de rezervă cu care împăratul a vorbit, dovedeşte odată mai mult că împăratul nu mai pune mult preţ pe responzabilitatea cancelarului ceea ce însemnează că Bülow a căzut în disgraţia împăratului.

Din dieta ungară.

Legalitatea începutului Domniei Maj. Sale. — Opoziţia maghiară şi comisiunea de 31. — Jidovirea Budapestei.

In şedinţa de Vineri dep. *Babocsay* şi-a motivat, precum ştim, propunerea sa, în care se cere ca dieta să desaprobe procederea prim-minstrului Wekerle, care a contrasemnat autograful Maj. Sale privitor la crucea jubilară, înfiinţată de Maj. Sa din incidentul jubileului său de Domnie de 60 ani. Babocsay a expus în vorbirea sa, că dominaţiunea *regelui Ungariei* a început deabea în 1867 şi prin urmare procederea ministrului Wekerle este anticonstituţională.

Lui Babocsay i-a răspuns îndată *Wekerle* spunând între altele următoarele: Nu vreau să provoc acum o desbatere amănunţită asupra faptului, întru cât articolii de lege 1 şi 3 din 1867 au legalizat şi îndemnizat ulterior suirea pe tron a Maj. Sale. Aceasta, bine înţeles, nu înseamnă, că epoca ce zace între 1848 şi 1867 a fost declarată de legală, *ci a fost fixată legalitatea începutului dominaţiunei.* Aceasta a recunoscut'o şi dieta din 1861 şi aceasta se enunţă şi în articolul de lege 3 din anul 1867. Prin urmare nu se poate spune, că dominaţiunea Maj. Sale a început în 1867. Eu stau întru toate pe baza dispoziţiunilor articolelor de lege 1 şi 3 din 1867. Nu vreau să adaug nimic la aceste dispoziţiuni, dar nici nu las să se ia ceva din ele, căci în defavorul naţiunei nu vor putea fi interpretate — cel puţin nu cu consimţământul meu — în mod fals drepturile, ce le conţin aceste dispoziţiuni. Motivarea d-lui deputat însă nu corăspunde acestui punct de vedere. Fapt este, că dominaţiunea Maj. Sale se începe cu ziua de 2 Decemvrie 1848..

Nu ştim dacă i-a succes lui Wekerle întradevăr să convingă pe şoviniştii înfier-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Măcelul dela Presaca la anul 1848.

Am cetit în mai multe ziare maghiare descrierea catastrofei din anul 1848 întâmplată în oraşul montan Zlagna. Descrierile s'au repetat şi în anul acesta după cele enarate în monografia comitatului Alba-inferioară.

Fiind că toate aceste descrieri sunt unilaterale, alcătuite numai pentru a mări ura în contra Românilor, mă simt îndemnat a descrie întâmplările acelor zile aşa precum mi le-a enarat martorul ocular Ioan *Pop* nobil de *Botta* născut în comuna Şard.

Numitul, care era jurist absolvent făcea praxă ca cancelist la judecătoria montană *„judicium"* din Zlagna şi prin poziţia aceasta el era în societatea domnilor, cari stăpâneau jobăgimea şi prin urmare la formarea gardei naţionale maghiare şi el se afla înrolat în această gardă. A şi făcut serviciul împreună cu ceilalţi Maghiari şi nemaghiari, cari formau garda naţională maghiară, căci nu toţi câţi au perit la Presaca au fost Maghiari de viţă.

Numitul nobil român mai târziu a fost în funcţiune de vicefişcal al sedriei comitatense din Abrud, unde mi-a istorisit cele întâmplate pe vremea revoluţiei în Zlagna aşa precum urmează:

Incă în vara anului 1848 se formase în toate părţile Ardealului garde naţionale maghiare şi săseşti şi gloate româneşti. Ungurii şi Saşii căpătaseră puşti de cel mai nou sistem, cu cari erau bine înarmaţi, numai Românilor nu li s'a dat puşti, căci şi prefectului Avram Iancu i-s'au trimis din fortăreaţa Alba-Iulia numai 500 de puşti ruginite sistem cu cremene.

Garda din Zlagna consta din 2 companii compuse din oficiali şi olarii maghiari din localitate toţi cu puşti cu »ţinder«.

In urma schimbărilor de vederi la curtea din Viena prin luna Septemvrie a ajuns cestiunea de arme în o fază nouă, căci referinţele între locuitorii de diferite naţionalităţi se înăspriră şi prin ordinul guvernului transilvănean din Sibiiu s'a demandat desarmarea gardelor maghiare. In Zlagna ca comisar fu numit advocatul Petru Dobra, nobil român născut în Zlagna.

Prezentându-se Petru Dobra în fruntea unei gloate de Români înarmaţi cu lănci, topoare şi coase în piaţa oraşului, şi-a aşezat trupa în partea apusană a pieţei, iar garda maghiară sta în partea orientală, despărţite fiind cele 2 tabere prin riuleţul »Valea morilor«. Cele 2 companii maghiare căpătaseră sucurs de o companie dela Ungurii din Ighiu, cari luaseră poziţie la spatele celor 2 companii zlăgnene. S'au început pertractările pentru depunerea armelor şi s'a ajuns la un înţeles în privinţa aceasta. Dobra cu corifeii maghiari, între cari căpetenia era Nemegyei, au întrat într'un edificiu din apropiere pentru a se compune şi subscrie acolo un act formal despre depunerea armelor.

Ungurii au rămas sub arme în positia lor şi Românii auzind, că s'a făcut pace şi-au dat armele de-o lature şi ca oameni veniţi din depărtare, flămânzi fiind şi au scos merindele şi au început gustarea.

Intr'aceea fără de veste în turnul bisericei papiştăşesti s'a arborat o flamură neagră c'un cap de mort, şi la moment Ungurii din Ighiu, dela spatele companiilor zlăgnene au puşcat asupra Românilor pacinici, omorând dintre aceştia peste 20 de bărbaţi.

Această trădare şi omor neaşteptat a adus mare panică între glotaşi, cari nu aveau nici puşti, prin urmare neputincioşi la o luptă contra puşcaşilor unguri. In grabă ei s'au retras din oraş către lunca »Traian«, unde i-a ajuns şi Petru Dobra, la a cărui comandă toţi Românii s'au reîntors în oraş, unde acum era o mare confusiune între Maghiarii din Zlagna, cari încă au fost surprinşi de îndrăsneala Ighiilenilor, prin a căror purtare îşi vedeau periclitată şi viaţa lor şi a familiilor. Nici Românii, nici Maghiarii din Zlagna nu gândiseră că afacerea aceasta de depunere a armeler să aducă cu sine o catastrofă.

Acum Ungurii văzându-şi perirea au adunat familiile, mueri şi copii, în piaţă şi încunjuraţi de gardiştii bine înarmaţi au luat drumul către Alba-Iulia nemolestaţi de Români, cari se feriau de a veni în apropierea lor încât putea să ajungă puşcătura. Insă oameni nesocotiţi din şirurile maghiare până a nu ieşi din oraş au dat foc celor 2 biserici româneşti, cari le erau în cale.

Văzând Românii acest fapt şi ei au aprins biserica reformată şi prin aceste incendii s'a început pustiirea prin foc a multor edificii erariale situate între aceste biserici.

Ungurii în rânduri îndesate grăbiau acum pe drum, însă toţi îngrijaţi de urmări. Nu se îngrijau aşa mult unul de altul. Intre gardişti erau lângă olaltă 2 Români şi un Sas, anume George (Sorsi) Anghel—Angyal — Ioan Pop de Botta şi Sasul Kain, toţi trei cancelişti judecătoreşti. Când trecuseră prin comuna Petringeni, ceşti trei începură a se întreba că unde merg şi ce sfârşit va avea mergerea lor mai departe? Conclusul lor fu, ca ei să cerce a scăpa dintre Unguri, şi aşa cum nu avea nimeni grije de ei, se tupilară sub un pod, unde steteră până când

bântaţi despre adevărul afirmaţiunilor sale. Fapt este, că pentru propunerea de a se începe desbaterea asupra motivării dep. Babocsay au votat numai membrii stângei extreme, fostul ministru Polonyi şi socialistul Mezőffi. Majoritatea a respins propunerea.

*

Şedinţa de *Sâmbătă* a fost introdusă prin plânsoarea deputaţilor stângei extreme, că oposiţia n'a fost luată în considerare la alegerile ce s'au făcut în comisiunile dietale de 31 şi 21. Dep. *Eötvös* ţine procederea partidelor coaliţiei, de a eschide oposiţia din comisiuni atât de importante de periculoasă, căci face impresia că guvernul se teme de critica oposiţiei Pe timpul lui Deak a fost altfel. Deak n'a suferit aşa ceva. Işi exprimă în fine speranţa că guvernul va reveni şi că va completa numărul membrilor comisiunilor prin alegerea ulterioară a câtorva deputaţi oposiţionali.

Preşedintele dietei aduse apoi la cunoştinţa dietei că *deputaţii naţionalişti români au abzis din toate comisiunile dietale.* Se ia la cunoştinţă şi se decide a face alegeri nouă în locul celor dimisionaţi.

Urmează desbaterea proiectului de lege privitor la *desvoltarea oraşului Budapesta*, prin care se tinde într'acolo ca Budapesta să devină centrul şi inima întregei vieţi naţionale maghiare. Ca primul a luat cuvântul *contra* proiectului dep. *Szemere*, care consideră de periculos experimentul de-a centraliza toată viaţa maghiară în Budapesta.

De o importanţă deosebită a fost discursul fostului ministru *Polonyi*, care cu date reci şi sensaţionale arată, că Budapesta se află în plină jidovizare. Din datele statistice citate de Polonyi, spicuim următoarele: In anul 1869 se aflau în Budapesta 195 624 rom. cat., gr. cat. 1227, gr. or. 1838, ev. aug. 14.316, evang. ref. 13.008 iar ovrei 44.890. Intreaga poporaţiune a numărat în acel an 270 476 suflete, dintre cari 72% rom. cat., 5% ev. ag., 4·8% reformaţi şi 16·16% jidani In anul 1906 trăiau în Budapesta 475.838 rom. cat., 6821 greco cat., 5388 gr. or, 40.319 ev. aug., 73.847 reformaţi şi 186.047 evrei. Din aceasta rezultă că catolicii au scăzut la 60·1% iar evreii s'au urcat la 23·6%. Deşi evreii nu sunt în majoritate în nici un cerc al oraşului, la ultimele alegeri comunale evreii au obţinut din 400 mandate *178* ca membrii ordinari şi *31* ca membrii suplenţi, astfel că în consiliul comunal al Budapestei dominează evreii. iar ce înseamnă aceasta, o dovedeşte halul în care se află astăzi ţeara întreagă. Cere în fine ca guvernul, să caute mijloace pentru sanarea acestor stări. De altfel primeşte proiectul.

In şedinţa de eri, Luni, a dietei s'a continuat desbaterea proiectului.

---

gloata maghiară înaintă după o cârnitură a drumului şi nu-i mai puteau observa.

Fiind-că nici gloata Românilor încă nu ajunsese până acolo, li-a succes a se strecura neobservaţi preste Ampoiu şi a se cufunda în pădurea de goroni, care o au percurs ajungând în Valea mică, la amicul lor parochul Calini din acea parochie. Acesta i-a luat sub ocrotirea sa şi le-a dat loc de ascuns.

Preotul Colini li-a mântuit viaţa şi toţi trei au ajuns adânci bătrâneţe, unul ca conziliar la curtea aulică transilvană, Kain ca judecător în Abrud şi Ioan Pop de Botta ca vice-fişcal judecătoresc.

Ungurii ajunseră până la comuna Feneş, unde au tocmit cărăuşi ca să ducă cu carele pe muieri şi copii până la Bălgrad. Se şi făcuse tocmeală, când au ajuns şi gloatele române în apropiere, cari anunţară cum Ungurii au aprins bisericele româneşti din Zlagna.

Aici zace motivul pentru cele ce au urmat la Presaca, unde poporul înfuriat le-a oprit caiea.

Intrebarea, că în a cui sarcină cade responzabilitatea pentru acel măcel, nu e greu de a se resolvi.

Ar fi consult ca Ungurii să nu scormonească atâtea din trecut şi să fie mai cu simţ de dreptate când voiesc a scrie istoria. Calumniarea Românilor nu mai prinde.

Valea Ampoiului, 12 Noemvre 1908.

Ţopul.

Noul ministeriu austriac.

Foaia oficială de astăzi publică lista noului ministeriu austriac:

Ministru-preşedinte: Dr. bar. de *Bienerth*, fost ministru de interne sub guvernul Beck.

Ministru de interne: consilierul intim bar. de *Haerdll.*

Ministru de culte: şeful de secţie cav. de *Kanera.*

Ministru de justiţie: şeful de secţie Dr. cav. de *Holzknecht.*

Ministru de finanţe: cons. intim şi şeful de secţie bar. de *Iorkasch-Koch.*

Ministru de comerciu: şeful de secţie Dr. *Mataja.*

Ministru trenurilor: şeful de secţie Dr. cav. de *Forster.*

Ministru de agricultură: şeful de secţie *Pop.*

Ministru apărării ţării: cons. intim, generalul de *Georgi.*

Ministru lucrărilor publice: şeful de secţie Dr. conte *Wickenburg.*

Miniştri fără portofolii: cav. de *Abrahamovicz* (polon), Dr. *Zaczek* (ceh) şi Dr. *Schreiner* (german).

Meetingul naţionalist din Iaşi.

— 2 Nov. v. 1908.

Astăzi, Duminecă 2 Novem. cetăţenii ieşeni au fost convocaţi la o întrunire de către membrii partidului naţionalist-democrat pentru a discuta cestiunile la ordinea zilei cari preocupă opinia publică. Intrunirea s'a deschis la oarele 4 jum. sub preşedinţa d-lui profesor universitar A. C. *Cuza* în sala Pastia, în presenţa unui public număros.

D. *Cuza* ia cel dintâi cuvântul şi expune situaţia României faţă de actuala stare de lucruri din Orient, inzistând asupra faptului că toate statele s'au ales cu câte ceva din aceste frământări, afară de România. Intr'adevăr, Turcia s'a ales cu constituţia, Bulgaria cu independenţa, Austria cu Bosnia şi Herţegovina iar Grecia cu Creta. Continuând, oratorul spune că nu trebue să facem politică externă numai prin guverne şi inzistă asupra lipsei de conştiinţă naţională a cetăţenilor, cari în bună parte, nu sunt în curent cu nici una din marile cestiuni la ordinea zilei. Spune apoi că politica trebue îndrumată de o puternică conştiinţă naţională căci aceasta ar fi şi un serios imbold pentru ori-ce guvern.

Asupra raporturilor noastre cu Austria zice că până acum noi am dus o politică nu de curtenire ci de slugărnicie şi că interesele noastre politice, economice şi culturale au fost în totdeauna sacrificate de vecina noastră Austria.

Face o paralelă între modul cum am dobândit noi Românii independenţa, cu sacrificii enorme şi chiar umilinţi, şi modul cum mica vecină Bulgaria şi-a căpătat'o numai prin voinţa şi expansiunea patriotică a masselor populare.

Interesele culturale române din Ardeal au fost desconsiderate de politica maghiară şi punctul culminant il constitue chiar recenta lege electorală, pe care M. S. împăratul singur s'a grăbit s'o sancţioneze. A sosit momentul, spune d. Cuza, ca ori ce Român să înţeleagă că trebue neapărat să se dea o nouă îndrumare politicei externe a României dar în acelaş timp e bine să se ştie că poporul român are tot interesul să trăiască în cele mai bune raporturi cu statele vecine, însă nu ca până acum când noi dădeam totul, iar ei nu ne dădeau nimic. Trebue să ne punem pe tărâmul unei politice realiste.

Arată cari ar putea fi pretenţiunile României faţă de monarhia austro-ungară şi le rezumă astfel: 1. Deschidere graniţelor pentru produsele noastre agricole în schimbul mărfurilor de manufactură ce le importăm de acolo; 2. Rectificarea graniţelor şi desfiinţarea fortăreţelor de pe Dunăre şi 3. *Respectarea culturii* Românilor din Ardeal.

D. dr. Leon *Cosmovici*, profesor universitar, luând cuvântul observă, că pe când toate statele balcanice se ridică şi se mişcă, noi Românii stăm într'o complectă inerţie. Şi dacă România nu profită nimic şi nici nu va profita de pe urma evenimentelor cari se desfăşoară în Balcani, cauza este că în Români nu există o conştiinţă naţională.

D. G. *Măcărescu*, advocat, luând cuvântul arată, care trebue să fie rolul fiecărui cetăţean faţă de evenimentele ce se petrec în afară de regat. Critică apoi lipsa de iniţiativă a partidelor politice faţă de aceste evenimente.

D. Eugen *Ionescu*, vice-preşedintele soc. »Solidaritatea«, rosteşte o entuziastă cuvântare arătând care este situaţia Românilor de peste Carpaţi.

D. N. *Iorga*, spune că la noi sunt două cestiuni, cari nu trebuesc confundate: cestiunea României şi cestiunea românimei. Cea dintâi trebue s'o lăsăm pe seama diplomaţilor noştri, iar cea de a doua a format obiectul convocării acestei adunări. D. Iorga continuând spune că contestă dreptul partidelor politice de a se amesteca în cestiunile de ordin naţional şi susţine că dreptul acesta nu revine decât Ligei Culturale, din care fac parte cetăţenii ce nu sunt înscrişi în registrele partidelor politice.

In legătură cu aceasta d-sa afirmă că întrunirile, cari s'au ţinut în Bucureşti sub firma de adunări ale oamenilor politici aparţinând tuturor n'au fost altceva decât nişte adunări ale nemulţumiţilor acestor partide. Continuând face o aspră critică partidelor politice din România.

Apoi preotul *Ionescu* a citit o moţiune, după care publicul s'a împrăştiat în linişte.

Impăratul Wilhelm şi parlamentul.

»Interpelaţiile în afacerea interwievului împărătesc publicat de »Daily Telegraph« — scrie oficioasa »Nordd. Allg. Ztg« — au provocat nişte discusiuni, cu privire la cari *nu va dori nici un bărbat german cu sentimente monarhice, să se mai repeteze*, nişte discusiuni, cari au dat pe faţă că între împăratul şi naţiune este o umbră. Recunoaştem, că cea mai mare parte din vorbitori n'au avut intenţiunea de a mări aceasta umbră, că cuvintele lor au fost dictate de grija cinstită pentru binele comun şi că mai toţi vorbitorii şi-au dat silinţa să facă critica lor între marginile veneraţiunei faţă cu persoana împăratului.

Totuşi s'au observat şi mari *exagerări şi rătăciri.* S'au făcut asertiuni despre împărat ca şi când toate faptele lui mari, ce le-a săvârşit de 20 de ani pentru imperiu s'ar fi şters. E greşită părerea, ca şi când împăratul n'ar fi în deajuns informat despre dispoziţiunea naţiunei, din contra cancelarul Bülow îl informează despre toate ce se 'ntâmplă înăuntru şi în afară şi a făcut'o şi în cestiunea de faţă.

Foaia numită mai arată de ce prinţul Bülow n'a mai luat cuvântul şi a doua zi. El n'a voit ca printr'asta să lungească discusiunea, şi să continue şi a treia zi.

»Punctul de greutate al situaţiei« — zice »Nordd. Allg. Ztg.« — zace în *convorbirea ce o va avea Impăratul Luni* (16 Nov.) *cu prinţul Bülow.* Rezultatul ei îl aşteptăm cu veneraţiune înaintea coroanei şi cu dorinţa de a vedea restabilită vechea încredere cordială între împărat şi popor«.

*

Din cuvântările ţinute în parlamentul german cu ocaziunea interpelărilor mai cităm următoarele:

Dr. Wiemer (liberal) propune în numele partidului său să se execute deplin responzabilitatea miniştrilor; de altă parte *să fie conştiu şi purtătorul coroanei, că trebue să păstreze rezervă.* Cestiunea *revizuirei constituţiei* trebue să se ia în mână cu toată seriositatea, căci să nu ne amăgim: *simţirea monarhică, durere, scade la poporul german*".

Singer (social-democrat) a condamnat *sistemul regimului personal* introdus de împăratul Wilhelm. De aceasta politică se fac culpabili toţi membrii guvernului, fiindcă n'au curajul de a i-se opune. Aceasta e politica, care astăzi pune în spinarea poporului german sarcini ce nu le mai poate suporta, ear mâne îl poate îmbrânci într'un grav răsboiu In convorbirile lui împăratul arată înclinarea pentru tot felul de *idei fantastice.* Cancelarul trebuia să facă paşii de lipsă spre a pune capăt unei astfel de politice a momentului. Bülow trebuia să-şi părăsească postul şi dacă împăratul nu i-a primit demisiunea... *Impăratul şi guvernul nostru sunt tot la drum, în călătorie.* Unde o să ajungă pe aceasta cale. *Politica uşurinţei, a scrisorilor şi a telegramelor trebue să 'nceteze...* Trebue să se *schimbe constituţia* şi să se pună în mâna poporului deciziunea asupra păcii şi a răsboiului..

STIRILE ZILEI.

— 4 Noemvrie v.

Agatha Bârsescu-Radovici la Braşov. O telegramă ce-o primim din Bucureşti ne anunţă că celebra noastră artistă, d-na **Agatha Bârsescu** măr. Radovici va da aici în Braşov în zilele de 24, 25 şi 26 Nov. n. a. c. trei reprezentaţiuni în limba română cu piesele „*Medea*“, „*Phădra*“ şi „*Sappho*“. Amănunte în numerii viitori.

Comitetul societăţii academics »România Jună« s'a constituit în adunarea generală, ţinută în 7 Noem. a. c., în următorul mod: Preşedinte: Coriolan de Pop, iur. abs. şi stud. comerc. Vice-preşedinte: Eugen Forgaci, cand. iur. Secretar I.: Nicolae Băilă, stud. cons. Secretar II.: Stefan Oţel, stud. comerc, Cassier: Isidor Vitencu, stud. geod. Controlor: Nicu Gluşcu, stud. ing. Bibliotecar: Coriolan A. Babeş, stud. med. Econom: Eugen Casparovici, stud. med. In *comisia literară* au fost aleşi: Nicolae Brătianu, stud. iur. şi cons., preş. Coriolan de Pop, Gavril Teleagă, cand. iur. Coriolan A. Babeş şi Nicolae Băilă, iar în *comisia de revizuire*: Nicu Mintencu, cand. ing., Gavril Teleaga şi Iuniu Br. Docolin, cand. med.

Aniversări la curtea regală română. Duminecă, 2 Noemvrie, a fost aniversarea căsătoriei regelui şi reginei României, precum şi aniversarea naşterei principesei Maria. D-l Dim. A. Sturdza preşedintele consiliului de miniştri, a fost la Sinaia pentru a presenta felicitările guvernului. Suveranii României au primit un mare număr de telegrame de felicitare din toate unghiurile ţărei. Duminecă toată ziua registrele de înscriere au fost deschise la palatul regal şi palatul Cotroceni.

Sindicatul ziariştilor din România întrunindu-se Duminecă în adunare generală, a luat act cu regret de retragerea din ziaristică pe ziua de 1 Noemvrie a distinsului decan al pressei, d-l Gr. *Ventura*, care timp de 40 de ani a ilustrat cu talentul şi cultura sa gazetăria română. Cu această ocazie Sindicatul a votat în unanimitate d-lui Gr. Ventura o pensie lunară de 300 lei

Inaugurarea muntelui de pietate din Bucureşti. Duminecă la ora 11 jum. a avut loc, în hala de expoziţiuni a societăţii »Casele priveligiate de împrumut pe amanet în România« din Bucureşti inaugurarea palatului »Muntelui de Pietate« din str. Sf. Ionică. După ce publicul invitat — scrie »Viitorul« — a vizitat diferitele secţiuni a hainelor, mobilelor, instrumentelor, maşineriilor, bijuteriilor etc. şi cari au impresionat vădit pe vizitatori, în special rochiile şi hainele amanetate, au întrat în hala de expoziţiuni, unde s'a servit un banchet. La banchet a vorbit d. Partenie *Cosma*, directorul executiv al Institutului de credit şi economii »Albina« din Sibiiu, arătând importanţa unităţii economice a Românilor din Regat şi de peste munţi, care a început a deveni un fapt împlinit prin această instituţiune. unde capitalul românesc de peste munţi se întâlneşte la olaltă cu capitalul românesc din Regat.

La banchet a luat parte şi protopopul Braşovului *Voina* şi dep. Făgăraşului Dr. N. *Şerban.*

Boicotajul produselor austro-ungare în Rusia. Din Petersburg se anunţă că corpul negustorilor din Varşovia a luat deciziunea de-a boicota toate mărfurile austriace de pe piaţa Varşoviei şi a lega raporturi comerciale cu Englitera. In acest scop 100 de comercianţi au plecat la Londra.

O telegramă a prinţului Arsene Karageorgevici. Ziarul sârbesc »Stampa« a publicat acum câteva zile la adresa fratelui mijlociu al regelui Petre, Arsene Karageorgevici, o scrisoare deschisă prin care îi reproşează că nu se interesează de cauza Serbiei. Prinţul Arsene a trimis ziarului următoarea telegramă: De îndată ce am aflat că patria se află în pericol, am făcut totul ce depindea de mine. La ultima mea întrebare la ambasada noastră din Paris am primit următorul răspuns: »Din însărcinarea regelui vă învit a încunoştiinţa pe prinţul Arsene că pentru moment nu există pericol de răsboiu. Dacă situaţia se va complica îl vom chema imediat pentru a-şi relua locul în armata sârbă«. Invit deci onorata redacţie să judece, dacă după aceasta comunicare pot fi acuzat de neglijarea cauzei sârbeşti«.

Multămită. Subsemnata epitropie parohială exprimă şi pe aceasta cale cele mai călduroase mulţămite Prea On. Domn protopop Sebastian *Olariu* şi soţiei sale Ana, pentru darul de 50 cor., făcut sf. noastre biserici drept rescumpărare a invitărilor la cununia fiicei lor *Aurora* cu d-l Dr. *George Gerda*, care cununie se va celebra în sf. noastră biserică din Făget, Duminecă în 9 (22) Noemvrie 1908, la 11 oare a. m. Dumnezeu să-i împărtăşească de fericire şi noroc. *Făget*, la 2 (15) Noiemvrie 1908. *Epitropia parohială gr. or. rom. din Făget.*

Reuniunea română de cântări și muzică din Bistra invită la sara de adio împreunată cu concert și teatru ce se va ținea cu ocaziunea despărțirei de către fostul prezident al ei și paroh, Mult Onoratul Domn Alexandru Papiu, în 22 Noemvrie st. n. a. c. în hotelul d-lui V. Goia. Prețul de întrare: de loc I. 1.60 cor., loc II. 1 cor., loc III 60 bani. Suprasolvirile se primesc cu mulțămită.

Program: 1) T. Popoviciu: Imn ocazional, cor. 2) N. Ganea: Du-te dor, cor. 3) V. Aloxandri: Craiu nou, teatru. 4) N. Ganea: Stroe Plopan, cor cu solo de tenor; bariton și bass. 5) ***: Declamare. 6) H. Kirschner: Pe crengi de soc, cor. 7) N. Ganea: Țarină, cor. — Dans.

Școala industrială și școala de croitorie în București. — In capitala țării sunt câteva școale, unde sunt primiți să învețe carte oameni în puterea vârstei. Aceste școale, zise și școale de adulți, au început să se întemeieze pe tot cuprinsul țării. Una din acestea este școala industrială de pe lângă Bursa Muncii, care și-a deschis cursurile la 23 Octomvrie. E împărțită în 4 părți și anume: secția lemnăriei, a fierăriei (metalurgică) a clădirilor și secția comercială. — O ideie minunată au avut cei, cari s'au gândit să întemeieze o școală românească de croitorie în București. Această folositoare meserie avea nevoie ne apărată de o școală bună și practică, unde să se poată forma lucrători buni, Români, cari să îmbrățișeze cu drag croitoria. Duminecă 26 Octomvrie s'a făcut cu o deosebită solemnitate înaugurarea cursurilor școlii de croitorie de sub conducerea d-lui Păun Gh. Balea. Cursurile se vor ține într'o sală dela școala Petrache Poenaru din str. Știrbei-Vodă din București, dată de ministerul instrucțiunii în acest scop.

Catastrofa minieră din Hamm. Impăratul Wilhelm a oferit 25.000 mărci spre a veni imediat în ajutor familiilor victimelor. Mina »Radbod« din Hamm a fost inundată, fiindcă s'a recunoscut că nu se putea în nici un chip localiza incendiul. Inmormântarea victimelor s'a făcut eri. Principele Eitel-Frideric, care a sosit la locul catastrofei, pentru a raporta împăratului despre cele văzute, a întrat într'o mulțime de case de lucrători, exprimând condolențele împăratului la 139 de văduve. Scenele dureroase, la care a fost martor, l'au impresionat foarte mult. Când principele era să părăsească regiunea minelor, minerii l'au încunjurat strigând: Alteță, cerem mai multă protecțiune pentru lucrători.

Din misterele căsniciei. — Femeia Safta Ștefan Ionescu din București, deși era căsătorită de 5 ani, totuși soarta n'a putut s'o facă a se bucura de perceptul evangelic: Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul«. Soția care n'avusese nici un copil, se rugă lui Dumnezeu să-i trimită și ei un prunc. Bărbatul său Ștefan se arăta de asemenea nemulțumit, că n'a putut avea un copil, care să-l bucure și să-l ajute la vreme de bătrânețe. Soția pentru a fi iubită de soțul său, care zilnic era amărât că n'avea nici un moștenitor, recurse la o stratagemă misterioasă. Safta, acum câteva luni comunică fericită soțului său că în curând ei vor vedea în leagăn un mândru copilaș, fructul dragostei lor. Soțul crezând că în adevăr soția sa e gravidă îi dedea toate îngrijirile și făcea orice sacrificiu pentruca viitoarea mamă să nu sufere nici un neajuns. Spre marea lui bucurie, când sosi Dumineca acasă, văzu în patul soției sale un mic prunc, așa cum dorise el. Soția zâmbind își arătă odrasla și îl rugă pe tatăl să-i acorde o iubire mai sinceră și să nu o mai neglijeze ca în trecut. Fericitul părinte, îi făcu jurăminte solemne, asigurând'o că va redubla iubirea ce avea către ea. Spre a nu face pe lehuză să sufere atât de mult, el alergă și aduse o altă moașe, deoarece lehuza susținea că moașa ei îmbolnăvindu-se a plecat acasă. Moașa Enciulescu sosind, constată spre marele regret al soțului nefericit, că soția nu purtase în pântecele ei pe micul copilaș. Ba inzistând pe lângă falșa mumă să-i spună ce a determinat'o să recurgă la această stratagemă, Safta declară că numai teama că bărbatul său o va părăsi a făcut'o să-i aducă un băiat de-a gata. Când soțul fu pus în cunoștință de îndrăsneața festă ce i s'a jucat începu a plânge cu hohote, neputând a crede că soția sa a fost capabilă să-și bată în așa hal joc de dânsul. Moașa anunțând pe comisarul circ. 15 de cele întâmplate, polițistul începu cercetările, cari confirmară în totul cele destăinuite. Se fac acum cercetări pentru a se putea găsi adevărata mamă a copilului.

Bioscopul Apollo din Budapesta. Atragem atențiunea publicului asupra frumoaselor și interesantelor reprezentațiuni ce se dau seară de seară de către bioscopul Apollo din Budapesta. Tot a doua zi e un nou program. Amănunte a se vedea zilnic pe pag. 4. a ziarului nostru.

S'a pierdut Duminecă seara în birtul »Gambrinus« un cățel cu pete albe și negre. Cel ce a găsit acest câne e rugat să încunoștiințeze pe birtașul numitului restaurant.

Timișoara, 14/XI 1908 n.

Adunarea femeilor române din Fabricul Timișoarei. Eri, la ora 3 d. m. s'a ținut aici adunarea gen. ord. a *„Reuniunei femeilor gr. or. române din Fabricul Timișoarei și provincie“* în sala școalei noastre confesionale sub presidiul P. On. D-ne *Maria* (Dr.) *Putici* născută *Maximilian*. Deși, din cauza timpului extrem de nefavorabil, cercetarea a fost slăbuță, iubita noastră Reuniune totuși ne încălzește inimile prin vioiciunea sa, prin firmitatea caracterului său și prin faptul că ține bărbătește piept cu nemericiile ce i-se opun în mod atât de considerabil.

Da, repet aceasta, căci numita reuniune atât înainte de aprobarea statutelor cât și de atunci încoace, are să lupte cu denunțări, cu cercetări trimise pe capul ei din partea ministrului, cari sunt supărăcioase și urâcioase. Apoi dacă aș mai aminti, că astea derivă dela un »intelectual« român, atunci... mai bine tac, și reviu la obiect.

Precis la oara 3 d. m. d-na prezidentă a deschis adunarea prin următorul discurs cetit cu vocea blândă și dulce, de mamă:

»On. adunare generală!

»In decomun e recunoscut adevărul, că inima femeii cuprinsă de credință și frică de Dumnezeu, și străbătută de curățenia moravurilor bune, 'e accesibilă pentru cele mai alese sentimente, și capabilă de cele mai nobile virtuți, ce împodobesc ființa omenească! Din istoria mântuirei neamului omenesc aflăm, că muierile evlavioase, din credință și iubire curată pentru Mântuitorul neamului omenesc, pentru Christos, nu numai prin jertfă, dar încă și prin activitatea laudabilă, au sprijinit realizarea lucrării mari de mântuire sufletească! Istoria omenimei și în special și istoria poporului nostru drept credincios ne arată nenumărate exemple strălucite de fapte și virtuți rare ce au izvorât din inima evlavioasă și curată a femeii«.

»Cu credința strămoșilor noștri în bunul Dumnezeu, Părintele Ceriurilor, și cu curățenia faptelor bune creștinești, ne-am legat și noi în această Reuniune, ca nemijlocit să cultivăm virtutea iubirei deaproapelui, a lipsiților noștri școlari dela ale noastre școale confesionale de aici, iar nemijlocit, prin adunarea de mijloace să contribuim la realizarea idealului nostru măreț, *la înființarea unui internat pentru creșterea bună a fetițelor de legea și limba noastră*, un ideal la care tindem cu căldura inimei noastre de *mame*!

»Ne cade bine orice sprijinire sinceră și binevoitoare ce ne întărește în ajungerea scopului sublim pentru care ne ostenim. Nu putem suprima durerea, ce ni-o cauzează orice pedecă, vină ea cu orice intențiune, dar mai vârtos când ea emanează din porniri rele față de un așezământ atât de măreț cum cu drept cuvânt putem zice că este Reuniunea noastră!«

»Ne simțim puțin atinse în ambiția noastră nobilă prin incidentul neplacut cu cercetările făcute contra Reuniunei noastre, dar așteptăm cu dor momentul când, trecute peste năcaz, să putem arăta succese mai plauzibile ca până acum.

»Cu aceste vederi vă salut de bine-venire și declar adunarea generală ordinară deschisă«.

La propunerea d-lui Em *Ungurian* cuvântul de deschidere se trece întreg la protocol.

Se cetește prin notariul adunării, d-l învățător Nic. *Nicorescu*, raportul general al comitetului, care se primește cu vot unanim în general și în special.

Membrul P. *Rotariu* propune și adunarea primește unanim regretele adunării față de incidentul amintit atât în raport cât și în cuvântul de deschidere și d'odată mulțămită comitetului și președintei pentru perzeveranța lor în apărarea față de denuncierile obvenite.

Din raportul general s'a constatat, că Reuniunea dispune — în 3 ani de existință — în *numerar*, elocat la cele 2 institute române din loc de cor. 5480·20 fil. restanțe circa 900 cor., în hârtii de valoare 150 cor., spesele curente fac 21 cor. iar pentru îmbrăcăminte de iarnă pe sama școlarilor lipsiți s'au cheltuit 140 cor. Socoteala cassierei d-nei *Maria Toader* a fost aprobată și i-s'a dat absolutoriul cerut.

La ora $4^1/_2$ d. m. după-ce s'au eshauriat ordinea de zi, d-na prezidentă a declarat adunarea gen. de încheiată.

Mai amintesc că numita reuniune a pus la cale arangearea unei *petreceri cu joc* pe ziua de 26 a l. c. în favorul său propriu și-i doresc din tot sufletul un succes meritat.

Delafabric.

Numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei“ se poate comanda direct sau prin librării cu prețul de 1 coroană 50 bani în Austro-Ungaria și 2 coroane (2 Lei 20 bani) în România și străinătate.

Venitul curat ce va rezulta din desfacerea ediției jubilare, a „Gazetei“ *se va da fondului jubilar pentru ajutorarea ziariștilor români din Transilvania și Ungaria.*

Varietăți.

Cari sunt drepturile femeii? Un ziar frances ocupându-se de dreptul femeii de azi, leagă de sufletul ei următoarele drepturi:

Femeia are dreptul de a lucra, a iubi și a se ruga.

Are dreptul de a priveghia până când alții dorm.

Are dreptul de a mângăia pe cei întristați, a liniști pe cei desnădăjduiți.

Are dreptul de a însenina fruntea încrețită, a depărta norii sombrii de pe fața întristată înlocuindu-i cu o seninătate consolătoare.

Are dreptul a priveghia la patul bolnavului suferind, îndemnându-l ca să suporte cu resignație durerile, și chiar dacă toate speranțele pământești ar fi nimicite, să deștept în sufletul lui, speranțe vii, pentru viața de veci, cea mai fericită, cu ochii spre ceriu!

Are dreptul de a arăta calea cea dreaptă, acelora cari au început a rătăci pe calea cea strâmbă aducându-i în cărarea dreaptă a moralității, frica lui Dumnezeu.

Are dreptul de a întinde mână de ajutor văduvelor și orfanilor.

Are dreptul a crește tinerimea și plăpândele vlăstare în credință și iubirea moralei creștine, afirmând și imprimând simțul de iubire fiască pentru Mântuitorul lumii, care a suferit moarte pe cruce, pentru mântuirea noastră, prin dragostea sa nemărginită.

Are drept a răspândi lumină și pace în jurul său prin exemple și fapte nobile și demne, arătând scopul vieții omenești din punctul de vedere mai înalt, comparând acest scop al vieții, printr'o rațiune la judecată, precum ne arată fiul lui Dumnezeu în învățăturile sale; dându-ne seama de timpul care se perde prin multele sbuciumări și lucruri nefolositoare, stricăcioase chiar, de care este copleșit întreg pământul.

Deci, care este mai imperativă? dreptul sau conștiința? In fața actualității, este cea din urmă, conștiința; aceasta este isvorul înțelepciunii, care ne conduce la împlinirea datorinței, și în acelaș timp ne oferă dreptul, de a ne bucura în sufletul nostru răspunzând unei îndatoriri impuse de însuși Dumnezeu! care ne-a dat dreptul de a fi pe acest pământ, bucurându-ne de toate bunătățile și farmecile acestei vieți pământești.

Trad. de *Ifigenia.*

Bibliografie.

St. O. Iosif. „*Zorile*“ Drama istorică în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

„*P. Ispirescu*“ Poveștile unchiașului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto)

Vasile Alexandri. Ediția I din operele complete *Teatru I.*

De cuprinsul următor:

„Șoldan Viteazul“, Mama Anghelușa“, „Herșcu Boccegiul“, „Clevetici“, „Sandu Napoilă“, „Surugiul“, „Ion Păpușariul“, „Cucoana Chirița“ „Barbu Lăutaru“, „Paraponisitu“, „Kera Nastasia“ „Haimana“, „Gură-Cască“, „Stan Covrigariul“ „Vivandiera“, „Păcală și Tândală“, „Sçara mițeі“ „Craiu nou“, Harță Răzășul“, „Ramășagul“, „Peatra din casă“, „Nunta țărănească“, „Chirița la Iași“, „Chirița în Provincie“.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto)

— »*Legenda Lunigeilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. *Iosif* și D *Anghel.* Prețul 1 Leu.

Dante „Infernul“ traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

— „Prin Vraja Dragostei“, nuvele de *Vasile Pop*, editura Minerva. Prețul C. 1 50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejenie“ 2 cor

Guy de Maupaanssl „Povestiri alese traduse de M. *Sadoveanu.* 2 cor.

Octavian Goga „Poezii“. 1 cor.

Zaharie Bârsan „Poesii“ 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) “Cărticica Plugarului“ — 50 bani.

Ioan Adam: „Năzuințe“ povestiri și „Pe lângă vatră“, pilde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

ULTIME ȘTIRI.

Blaj, 17 Noemvre (Telegr. part. a „Gaz. Trans.). In noaptea din 16 spre 17 Noemvre n., *peatra de pe Câmpul Libertății și crucea de pe dealul viilor au fost aruncate în aer cu dinamită de mâni sacrilege* până acuma necunoscute. — *Corespondentul.*

Viena, 17 Noemvrie. „Monitorul Oficial“ publică scrisorile autografe ale împăratului privitoare la schimbarea cabinetului. In scrisoarea pe care a adresat'o baronului Beck, vechiul prim-ministru, împăratul apreciază călduros activitatea sa patriotică și plină de succese. Celorlalți miniștri demisionați, Suveranul le exprimă recunoștința și mulțumirile sale, conferindu-le cu această ocasiune diferite decorațiuni. In scrisoarea către baronul Bienerth, împăratul îl însărcinează de-a continua cu mare zel opera începută și de a face toate sforțările pentru a obține cooperația activă a representanților partidelor și ai guvernului, pentru a menține și a consolida bazele sistemului în vigoare ca și până acum.

Constantinopol, 17 Nov. Doctorul Filip Mișa a fost ales deputat al orașului Corița în parlamentul Turciei.

Constantinopol, 17 Nov. Poarta a trimis câte o notă la Belgrad și Cettinge protestând în contra concentrărei de trupe la granița turcească.

București, 17 Nov. Regele și Regina vor sosi Joi în 13 Nov. v. din Sinaia aici reluându-și reședința de iarnă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons.: Victor Branisce

Cărţi noi.

In institutul de arte grafice „*Minerva*" au apărut următoarele cărţi frumoase:

Titu Maiorescu, „Critice", Volumul I, preţul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda" preţul 1.50 cor.

Ludovic Dauş, „Iluzii" roman 1.50 coroane.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu". C. 1·50

N. Dunăreanu. „Răsplată" (nuvele). Preţul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente. Schiţe, Amintiri". Preţul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări". Preţul cor. 1 50.

Guy de Maupassant. „O viaţă" (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu*. Preţul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor". Preţul cor. 1·—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor". Cor. 1·50.

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat", cărticica I-a. 50 bani.

Nr. 11633/908.

PUBLICAŢIUNE.

Toţi plătitorii de dare de pe teritoriul oraşului Braşov, care nu plăteşte dare la sfertul de an 6 cor se provoacă prin aceasta, ca **până la 24 Noemvre 1908**, 12 oare a. m. negreşit să-şi plătească darea cătră stat şi aruncurile comunale pe cuartalul al IV-lea 1908, căci la din contră in sensul §§-lor 57—74 a t. de Lege XLIV. din 1883 încassările se vor face pe cale de esecuţie fără nici o consideraţie.

Braşov, în 12 Novembre 1908.

408,1—1. *Oficiul de dare orăşenesc.*

656 szám.
1908 végrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a Zernesti kir. járásbiróságnak 1908. évi V. 288/1 számu végzése következtében Dr. Dan Emil brassói ügyvéd által képviselt „Albina" takarék és hitelintézet brassói fióktelepe javára 11933 Kor s jár. erejéig 1908 évi szeptember hó 22 n foganatositott kielégités végrehajtás utján le foglalt és 6090 Kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szekerek, széna, juhok, tehenek, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Zernesti kir. járásbiróság 1908. évi V. 288/2 számu végzése folytán 11933 Kor. tőkekövetelés ennek 1908 évi márczius hó 27 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 183 kor 27 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Magurán leendő megtartására **1908 évi November hó 23-ik napjának delelőtti 11 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellet, a legtöbbet igérőnek, szükségesetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna ezen árveres az 1881 evi LX t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Zernest 1908 évi Októher hó 21 napján.

Huszár Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

405,1—1

Nr. 479—1908.

Publicaţiune.

Mercuri în 25 Noemvre a. c., la 10 oare a. m. se va ţinea în cancelaria administraţiunei pădurilor orăşăneşti-timiş în Brassó o licitaţiune cu oferte în scris pentru darea în arândă a următoarelor locuri de păşune în pădurea din Braşov oraş-timiş pe timp de 6 ani dela 1909 Ianuarie 1 şi până la finea anului 1914.

Obiectul Nr. I.

a) revirul oraş-Trainer până la Krukur mic;

b) revirul timiş-Vama, Valea vormi Lamba mică.

a) păşunea de pădure: 798 12 K I. } suma
b) livezile 16.64 „ } 814.76 K. I.

Preţul de strigare 350 K.

Oferte închise, timbrate în ordine şi scrise cu sumele oferite şi cu declaraţiune, că oferentul cunoaşte condiţiunile şi se supune acelora, sunt a se presenta la administraţia pădurilor oraş-timiş până la 25 Novembre a. c. la 10 oare a. m.

Condiţiunile de arândare se pot lua în vedere în cancelaria subscrisei.

Brassó, în 8 Novembre 1908

401,1—2. **Administraţia pădurilor oraş-Timiş**